

Kommunal og regionaldepartemenet
Postboks 8129 Dep
0032 Oslo

Deres ref	Deres dato	Vår ref	Vår dato
10/1002-9 MAR	31.mai 2010	9228/2010	1.september 2010

Høring – Endringer i valgloven

Vi takker for anledningen til å avgi høringsuttalelse til denne høringen.

Våre merknader til høringen er gitt med bakgrunn i vår rolle som leverandør av tjenester for gjennomføring av valg, med sikte på at tjenestene kan leveres best mulig til det offentlige.

Ad. 4.2.2/4.5.1

ErgoGroup ser det som positivt at det foreslås å gi tilgang til temporært manntall 1.april i valgåret.

Ad. 5.1.2

Til dette punktet har vi en kommentar:

Når stemmeseddelen falses ned til A5-format, minimum 145 x 203 mm og maks 148 x 210 mm (ISO A5 er 148 x 210 mm.) vil det være en fordel om trykkeriet benytter perforert fals. Sammen med designet på stemmeseddelen kan dette påvirke velgeren til å brette stemmeseddelen korrekt vei før avlevering.

Ad. 5.1.3,

Siste setning i 1. avsnitt

Her vil en perforert fals være med på å bidra til korrekt bretteing av stemmeseddelen.

2. avsnitt

Tidligere var det et minstekrav som sa papirkvaliteten skulle være minimum 90 gram/m².

Dette er i hovedsak den papirvekt som har vært benyttet etter at forslaget dukket opp i et høringsutkast i 2002.

Ad. 5.1.4

Stemmeseddel-layout må være besluttet av KRD senest 1.april, for at ErgoGroup skal kunne gjøre nødvendige tilpasninger i sitt valgsystem i tide for 2011-valget.

ErgoGroup AS

Postboks 4364, Nydalen, 0402 Oslo Tlf 23 14 50 00 Faks 23 14 50 03
Org. nr. 982528011 Bank 6003 06 35860

Ad. 5.3.2

At det finnes teknologi som kan skanne alle stemmesedler er helt ukjent for Ergogroup. Det vil alltid dukke opp stemmesedler som ikke kan skannes. Bl.a. stemmesedler for blinde. Ergogroup har vært i kontakt med Blindeforbundets trykkeri for å høre hvilken teknikk de benytter for å løse friksjonsproblemene mellom arkene. Det må benyttes vakuum, slik at arkene først suges opp og deretter mates inn. Pr. i dag benytter skannerne valser for å trekke stemmesedlene inn og passive eller aktive mottrekksvalser (retard rollers) for å skille arkene fra hverandre. Dette er den tekniske begrensningen som fører til at blindestemmesedlene må byttes ut eller telles manuelt.

Når det gjelder stemmesedler som er krøllet, er det noe dagens skannere takler uten problemer. Når det gjelder tilgrisetede stemmesedler, kan dette medføre at programvaren ber operatøren om hjelp til å tolke rettelsene på stemmeseddelen.

Det er viktig å være oppmerksom på at det aldri vil være mulig å unngå en situasjon der en stemmeseddel må byttes ut. Det er derfor bedre om det utarbeides rutiner for utskifting av de få stemmesedlene det er snakk om. Mange kommuner har gode rutiner for dette arbeidet. Det er aldri en person alene som har ansvaret for utskifting av stemmesedler. Det skal være minimum 2 personer som har denne oppgaven. Det føres logger over hvor mange stemmesedler som ikke kunne leses, hvor mange gyldige stemmesedler som ble byttet ut og gikk tilbake til skanning, samt hvor mange stemmesedler som var ugyldige og ble lagt til side. Dersom man ikke åpner opp for denne muligheten, vil ordningen fra 1979 sannsynligvis fortsette som før.

Når det gjelder stemmesedler fra andre kommuner/fylker, ville det vært mulig å unngå utskifting, dersom stemmesedlene hadde blitt standardisert. De maskinelle telleløsningene leser først hvilken kommune eller fylkeskommune det gjelder. Deretter leses parti for å finne ut om det er et gyldig parti i kommunen/fylket. Dersom det er riktig kommune/fylke og gyldig parti, leses og registreres eventuelle rettelser på stemmesedlene. Dersom det er en annen kommune/et annet fylke, leses partiet. Er det et gyldig parti i kommunen/fylket, registreres stemmeseddelen som en urettet stemmeseddel på dette partiet. Er det et ikke eksisterende parti i tellekommunene, så vil stemmeseddelen bli merket som ugyldig.

Ergogroup har forsøkt å standardisere stemmeseddelmalene slik at koden som identifiserer kommune og parti er plassert likt. For kommunene som har valgt å følge denne standarden, vil det ikke være nødvendig å skifte ut stemmesedler fra andre kommuner/fylker. Når arbeidsgruppen jobber med å se på en ny og bedre utforming av stemmeseddelen, kan det bli en betydelig gevinst, dersom man benytter samme format på alle stemmesedler og ikke et minimums- og maksimumsformat som i dag. Hvis man i tillegg får standardisert plasseringen av koden som identifiserer kommune/fylkeskommune og parti, vil mye være løst.

Vi håper ErgoGroups kommentarer er til nytte i den videre vurdering av endringer i valgloven.

Med vennlig hilsen,
ErgoGroup AS

Marit Forseth
Divisjonsdirektør Demokratitjenester